

Brüssel, 19.12.2025
COM(2025) 797 final

2025/0429 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

millega muudetakse määrust (EL) 2021/1232 seoses selle kohaldamisaja pikendamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Määrusega (EL) 2021/1232 (edaspidi „ajutine määrus“)¹ kehtestatakse teatavate direktiivis 2002/58/EÜ (edaspidi „e-privatsuse direktiiv“) sätestatud kohustuste kohaldamisest ajutine ja rangelt piiratud erand, mille ainus eesmärk on võimaldada teatavate numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajatel kasutada eritehnoloogiat isikuandmete ja muude andmete töötlemiseks rangelt sellises ulatuses, mida on vaja internetis toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise tuvastamiseks nende teenuste siseselt ja sellest teatamiseks ning laste seksuaalset väärkohtlemist kujutava veebimaterjali eemaldamiseks nende teenustest.

Nagu on selgitatud määruse põhjenduses 10, on ajutise määruse eesmärk pakkuda ajutist lahendust kuni võetakse vastu pikaajaline õigusraamistik laste seksuaalse väärkohtlemise tõkestamiseks liidu tasandil.

Komisjoni poolt 11. mail 2022 vastu võetud ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks,² soovitakse luua kõnealune pikaajaline õigusraamistik.

Ajutise määruse kohaldamisaeg pidi algselt lõppema 3. augustil 2024, kuid määrusega (EL) 2024/1307³ pikendati seda kuni 3. aprillini 2026. Institutsioonidevahelised läbirääkimised kavandatava pikaajalise määruse üle on veel pooleli ja vaatamata ajutise korra kohaldamisaja pikendamisele ei ole kindel, et need viiakse lõpule õigeaks ajaks, et pikaajaline määrus saaks jõustuda ja et seda saaks hakata kohaldama enne ajutise määruse kehtivusaja lõppu. Seetõttu on vaja, et käesoleva ettepanekuga kehtestataks ajutise määruse edasine pikendamine piiratud ajaks, nii et eespool nimetatud vabatahtlik tegevus saaks jätkuda piisava aja jooksul, et viia lõpule institutsioonidevahelised läbirääkimised pikaajalise määruse üle. See tagab, et internetis toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise vastu saab tulemuslikult ja seaduslikult võidelda ilma katkestusteta seni, kuni kiidetakse heaks kavandatava määrusega loodav pikaajaline kord.

Kui institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemusena saavutatakse pikaajalist õigusraamistikku käsitlev kokkulepe ja kui üleminekusätted, millega pikendatakse pikaajalises õigusraamistikus sisalduva ajutise määruse kehtivust, jõustuvad hiljemalt 3. aprillil 2026, ei ole ajutine pikendamine enam vajalik.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva ettepanekuga täidetakse kohustused, mis võeti ELi strateegias, mis käsitleb tulemuslikumat võitlust laste seksuaalse väärkohtlemise vastu, eelkõige kohustus teha ettepanek õigusakti kohta, et tulemuslikult võidelda internetis toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise vastu. ELi kehtiva õigusraamistiku selles valdkonnas moodustavad liidu

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuli 2021. aasta [määrus \(EL\) 2021/1232](#) ajutise erandi kohta direktiivi 2002/58/EÜ teatavatest sätetest seoses tehnoloogiaga, mida numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajad kasutavad isikuandmete ja muude andmete töötlemiseks, et võidelda veebis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamise vastu (EMPs kohaldatav tekst).

² Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks (COM/2022/209 final).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta [määrus \(EL\) 2024/1307](#), millega muudetakse määrust (EL) 2021/1232 ajutise erandi kohta direktiivi 2002/58/EÜ teatavatest sätetest seoses tehnoloogiaga, mida numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajad kasutavad isikuandmete ja muude andmete töötlemiseks, et võidelda veebis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamise vastu (EMPs kohaldatav tekst).

õigusaktid, mis puudutavad laste seksuaalset väärkohtlemist, näiteks laste seksuaalset kuritarvitamist käsitlev direktiiv ja ajutine määrus, mida kohaldatakse kuni 3. aprillini 2026.

Kavandatud õigusakt täiendab lastele parema interneti loomise Euroopa strateegiat,⁴ mille eesmärk on tagada lastele turvalised digikogemused ja edendada digitaalset võimestamist, samuti Euroopa Liidu lapse õiguste strateegiat⁵ ja sellega seotud komisjoni soovitus integreeritud lastekaitstesüsteemide kohta,⁶ mille eesmärk on toetada liikmesriike nende lastekaitstesüsteemide tugevdamisel igasuguse lastevastase vägivalla, sealhulgas seksuaalse väärkohtlemise vastu lapse parimates huvides.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanekuga pikendatakse ajutise määruse kohaldamisega piiratud ajavahemikuks, ilma et seda määrust muul viisil muudetaks.

Seega, nagu ajutise määruse kehtiv sõnastuski enne kavandatud muudatust, nii põhineb ka käesolevas ettepanekus sisalduv lähenemisviis isikuandmete kaitse üldmäärusel⁷. Nagu on selgitatud ajutise määruse põhjendustes 12 ja 15 ning artikli 1 lõikes 1, kohaldatakse isikuandmete kaitse üldmäärust ja ajutine määrus seda ei mõjuta. Seetõttu tuleb ka edaspidi järgida isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud norme, sealhulgas töötlemise seaduslikkust käsitlevad normid (artikkel 6). Praktikas tuginevad teenuseosutajad isikuandmete töötlemisel seoses internetis toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise vabatahtliku tuvastamise ja sellest teatamisega erinevatele isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud töötlemise alustele.

Nagu ajutise määruse kehtiv sõnastuski, nii hõlmab ka ettepanek teenuseosutajaid, kes pakuvad numbrivaba isikutevahelise side teenuseid ja kelle suhtes kohaldatakse seega riigisiseseid sätteid, millega rakendatakse e-privatsuse direktiivi,⁸ ja selle kavandatavat läbivaatamist,⁹ mille üle peetakse praegu läbirääkimisi; ettepanek on mõlemaga kooskõlas.

Ettepanek on kooskõlas ka digiteenuste määrusega¹⁰. Ajutine määrus täiendab digiteenuste määruse horisontaalset raamistikku erinevate ulatuses, mis on vajalikud internetis toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise vastu võitlemiseks.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva määruse õiguslikud alused on Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 16 ja 114. Need sätted on ka ajutise määruse õiguslikud alused.

⁴ COM(2022) 212, 11. mai 2022.

⁵ COM(2021) 142 final, 24. märts 2021.

⁶ [Komisjoni 23. aprilli 2024. aasta soovitus \(EL\) 2024/1238](#) integreeritud lastekaitstesüsteemide arendamise ja tugevdamise kohta lapse parimates huvides.

⁷ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus \(EL\) 2016/679](#) füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta [direktiiv 2000/31/EÜ](#) infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta [direktiiv 2002/58/EÜ](#), milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta [määrus \(EL\) 2022/2065](#), mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus).

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võib ELi meetmeid võtta ainult juhul, kui liikmesriigid ei suuda kavandatud eesmärgi üksi saavutada. ELi sekkumine on vajalik, et säilitada numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajate suutlikkus internetis laste seksuaalset väärkohtlemist vabatahtlikult tuvastada ja sellest teatada ning laste seksuaalset väärkohtlemist kujutavat materjali eemaldada, samuti selleks, et tagada jätkuvalt ühtne ja sidus õigusraamistik kõnealuse tegevuse jaoks kogu siseturul vastavalt ajutises määruses sätestatule. Ajutise määruse kohaldamisaja pikendamiseks piiratud ajaks on vaja võtta vastu liidu õigusakt.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega, sest ei lähe eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Sellega kehtestatakse sihipärase ja ajutise erandi pikendamine piiratud ajaks seoses kehtiva raamistiku muudatuste teatavate aspektidega tagamaks, et teatavad meetmed on jätkuvalt lubatud sel määral, kui need on kooskõlas liidu praeguse õigusega.

Kohaldamisega pikendatakse ajaks, mis on rangelt vajalik pikaajalise õigusraamistiku vastuvõtmiseks, niivõrd kui seda saab praeguses etapis vajalikul määral hinnata, võttes eelkõige arvesse läbirääkimiste hetkeseisu.

- **Vahendi valik**

Käesoleva ettepaneku eesmärgi on kõige parem saavutada määruse abil, kuna muudetav õigusakt, nimelt ajutine määrus, on samuti määrus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhindang**

Pidades silmas poliitilist eesmärki ja probleemi kiireloomulisust, ei ole muid oluliselt erinevaid poliitikavalikuid ning seega ei ole mõju hindamine vajalik. Eelkõige on meetme eesmärk e-privatsuse direktiivi artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 kohaldamisest ajutise ja rangelt piiratud erandi pikendamine piiratud ajaks, tagamaks, et numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajad saavad jätkata teatavate tehnoloogiate vabatahtlikku kasutamist internetis laste seksuaalse väärkohtlemise tuvastamiseks ja sellest teatamiseks ning laste seksuaalset väärkohtlemist kujutava materjali eemaldamiseks oma teenustest pärast 3. aprilli 2026, kuni võetakse vastu pikaajaline õigusraamistik.

- **Põhiõigused**

Ettepanekus võetakse täielikult arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõigusi ja põhimõtteid (edaspidi „harta“).

Kavandatud meetmed on kooskõlas harta artikliga 7, milles on sätestatud igapäevane põhiõigus sellele, et austataks tema era- ja perekonnaelu, kodu ja edastatavate sõnumite saladust, mis hõlmab ka side konfidentsiaalsust. Kui numbrivaba isikutevahelise side teenustega seotud elektroonilise side töötlemine, mille ainus eesmärk on internetis laste seksuaalse väärkohtlemise tuvastamine ja sellest teatamine ning laste seksuaalset väärkohtlemist kujutava materjali eemaldamine, kuulub käesoleva ettepanekuga loodud erandi kohaldamisalasse, kohaldatakse sellise töötlemise suhtes jätkuvalt isikuandmete kaitse üldmäärust, millega rakendatakse teisest õigusaktides harta artikli 8 lõiget 1, mille kohaselt on igapäevane õigus isikuandmete kaitsele.

Ettepanek on kooskõlas ka harta artikli 24 lõikega 2, milles on sätestatud, et kõikides lastega seotud toimingutes, mida teevad avalik-õiguslikud asutused või eraõiguslikud institutsioonid, tuleb esikohale seada lapse huvid. Samuti on see kooskõlas harta artiklitega 1, 3 ja 4, milles on käsitletud õigust inimväärikusele, õigust isikupuutumatusse ning ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeldu, võttes arvesse, et laste seksuaalne väärkohtlemine kujutab endast asjaomaste laste põhiõiguste (tõsist) rikkumist.

Lõpuks võetakse ettepanekus arvesse ka harta artikliga 16 tagatud ettevõtlusvabadust, võimaldades teenuseosutajatel teatavatel asjakohastel tingimustel võtta vabatahtlikke meetmeid, et võidelda oma teenuste võimaliku väärkasutamise vastu.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 sätestatakse käesolevast määrusest tulenev ajutise määruse muudatus, mis seisneb ajutise määruse kohaldamisaja pikendamises piiratud ajaks. See on ainus ajutises määruuses tehtav muudatus.

Artiklis 2 määratakse kindlaks käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

millega muudetakse määrust (EL) 2021/1232 seoses selle kohaldamisaja pikendamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2 koostoimes artikli 114 lõikega 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹¹

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1232¹² on sätestatud ajutine kord seoses tehnoloogiaga, mida teatavad üldkasutatavate isikutevahelise side teenuste osutajad kasutavad veebis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamise vastu võitlemiseks, kuni võetakse vastu arvutivõrgus toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamist ja tõkestamist käsitlev pikaajaline õigusraamistik (edaspidi „pikaajaline õigusraamistik“). Seda määrust, mida on muudetud määrusega (EL) 2024/1307, kohaldatakse kuni 3. aprillini 2026.
- (2) Komisjoni poolt 11. mail 2022 vastu võetud ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks,¹³ soovitakse luua kõnealune pikaajaline õigusraamistik. Institutsioonidevahelised läbirääkimised kõnealuse ettepaneku üle ei ole aga veel piisavalt edenened, et olla kindel, et need õigeks ajaks lõpule viiakse, et pikaajaline õigusraamistik, sealhulgas määruse (EL) 2021/1232 võimalikud muudatused, vastu võtta ja et seda saaks hakata kohaldama hiljemalt 4. aprillil 2026.
- (3) On oluline, et internetis toimuva laste seksuaalse väärkohtlemise vastu saaks võidelda tulemuslikult kooskõlas kohaldatavate liidu õigusnormide, sealhulgas määruses (EL) 2021/1232 sätestatud tingimustega, ja katkestuseta kuni pikaajalise õigusraamistiku vastuvõtmise ja kohaldamiseni.

¹¹ [ELT C ..., ..., lk]

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1232 ajutise erandi kohta direktiivi 2002/58/EÜ teatavatest sätetest seoses tehnoloogiaga, mida numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajad kasutavad isikuandmete ja muude andmete töötlemiseks, et võidelda veebis toimuva laste seksuaalse kuritarvitamise vastu (ELT L 274, 30.7.2021, lk 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1232/oj>).

¹³ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamiseks ja tõkestamiseks (COM/2022/209 final).

- (4) Nende asjaolude tõttu tuleks määrust (EL) 2021/1232 muuta ja pikendada selle kohaldamisega ajavahemiku võrra, mis on piiratud ning rangelt vajalik pikaajalise õigusraamistiku vastuvõtmiseks ja selle kohaldamiseks.
- (5) Kuna õiguskindlus tuleb tagada õigeks ajaks ja käesolevas määruses ette nähtud muudatus, nimelt selle kohaldamisaja pikendamine, on piiratud laadi, on asjakohane sätestada, et käesolev määrus jõustub niipea kui võimalik.
- (6) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725¹⁴ artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [...].
- (7) Määrust (EL) 2021/1232 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2021/1232 artikli 10 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Seda kohaldatakse kuni 3. aprillini 2028.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).